

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3918/2563

บริษัท ม. ผู้ร้อง บริษัท ค. ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 155, พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 11, พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 24, พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 41, พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 43, พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 44

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาซื้อขายวัสดุอุปกรณ์งานโครงสร้างและสถาปัตยกรรมโครงการ ม. ซึ่งคู่สัญญาทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย แม้ว่าอนุญาโตตุลาการจะวินิจฉัยว่าสัญญาดังกล่าวเป็นนิติกรรมอำพรางตกเป็นโมฆะ ต้องบังคับตามสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการ ม. ซึ่งเป็นนิติกรรมที่ถูกอำพรางและให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะสัญญาจ้างทำของมาใช้บังคับ ซึ่งสัญญาที่ทำเป็นหนังสือในรูปแบบของสัญญาซื้อขายวัสดุอุปกรณ์งานโครงสร้างและสถาปัตยกรรมโครงการ ม. นี้เป็นโมฆะ เพราะเกิดจากเจตนาหลองโดยสมรู้กับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง ตาม ป.พ.พ. มาตรา 155 วรรคหนึ่ง แต่ก็มีลักษณะสมบูรณ์ในลักษณะของสัญญาจ้างทำของได้ หากมีลักษณะเข้าทุกองค์ประกอบของสัญญา และไม่มีข้อบกพร่องขององค์ประกอบทุกข้อในทางกฎหมาย ทั้งไม่มีข้อบกพร่องในการแสดงเจตนา ซึ่งสัญญาจ้างทำของนี้ไม่ต้องทำตามแบบแต่อย่างใด สัญญาจ้างก่อสร้างโครงการ ม. เป็นสัญญาจ้างทำของจึงสมบูรณ์ใช้บังคับได้ เมื่อมีการทำสัญญาดังกล่าวไว้เป็นหนังสือ แม้จะเป็นโมฆะในลักษณะของสัญญาซื้อขายวัสดุอุปกรณ์งานโครงสร้างและสถาปัตยกรรมโครงการ ม. แต่เนื้อหาของสัญญานั้นยังอยู่และสมบูรณ์ในลักษณะของสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการ ม. ข้อสัญญาหรือข้อตกลงในการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการจึงยังคงมีอยู่ในรูปของหนังสือ สัญญาอนุญาโตตุลาการจึงมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ต้องตามหลักเกณฑ์ใน พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 11 วรรคสอง นอกจากนี้ตามมาตรา 24 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "...และเพื่อวัตถุประสงค์นี้ (ซึ่งหมายถึงอำนาจของอนุญาโตตุลาการในการวินิจฉัยถึงความมีอยู่หรือความสมบูรณ์ของสัญญาอนุญาโตตุลาการ) ให้ถือว่าข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาหลัก เป็นข้อสัญญาแยกต่างหากจากสัญญาหลัก คำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการที่ว่าสัญญาหลักเป็นโมฆะหรือไม่สมบูรณ์จะไม่กระทบกระเทือนถึงข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ" ข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการในสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการ ม. ที่เป็นหนังสือนั้นยังมีอยู่ อนุญาโตตุลาการจึงมีอำนาจวินิจฉัยและทำคำชี้ขาดได้ และคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจึงชอบด้วยกฎหมาย สามารถบังคับได้ตามคำชี้ขาดนั้น ตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 41 วรรคหนึ่ง, 43, 44

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องของผู้ร้อง และมีคำสั่งให้ผู้ร้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ชี้ขาดให้ผู้ร้องชำระเงินจำนวน 7,839,155.52 บาท แก่ผู้คัดค้าน พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันเสนอข้อเรียกร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้ผู้ร้องคืนหนังสือค้ำประกันของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนรามอินทรา เลขที่

57-42-2xxx-x ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2557 จำนวน 2,500,000 บาท ให้แก่ผู้คัดค้าน ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการคดีข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 122/2559 คดีข้อพิพาทหมายเลขแดงที่ 34/2561 ให้ยกคำร้องของผู้คัดค้าน ให้ผู้คัดค้านใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนผู้ร้อง โดยกำหนดค่าทนายความ 10,000 บาท ผู้คัดค้านอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่า ผู้ร้องประกอบธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ส่วนผู้คัดค้านประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2557 ผู้ร้องกับผู้คัดค้านทำสัญญาซื้อขายวัสดุอุปกรณ์งานโครงสร้างและสถาปัตยกรรมโครงการ มาเอสโตร 39 และทำสัญญาจ้างติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ระหว่างบริษัททรดลันท์ จำกัด ที่ผู้คัดค้านจัดหาให้กับผู้ร้อง เพื่ออำพรางนิติกรรมสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการ มาเอสโตร 39 คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านว่า มีเหตุที่จะเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือไม่ เห็นว่า สัญญาซื้อขายวัสดุอุปกรณ์งานโครงสร้างและสถาปัตยกรรมโครงการ มาเอสโตร 39 ซึ่งคู่สัญญาทำเป็นหนังสือลงลายมือคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย แม้ว่าอนุญาโตตุลาการจะวินิจฉัยว่าสัญญาดังกล่าวเป็นนิติกรรมอำพรางตกเป็นโมฆะต้องบังคับตามสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการ มาเอสโตร 39 ซึ่งเป็นนิติกรรมที่ถูกอำพรางและให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะสัญญาจ้างทำของมาใช้บังคับ ซึ่งสัญญาที่ทำเป็นหนังสือในรูปแบบของสัญญาซื้อขายวัสดุอุปกรณ์งานโครงสร้างและสถาปัตยกรรมโครงการ มาเอสโตร 39 นี้เป็นโมฆะ เพราะเกิดจากเจตนาหลองโดยสมรู้กับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 155 วรรคหนึ่ง แต่ก็มีลักษณะสมบูรณ์ในลักษณะของสัญญาจ้างทำของได้ หากมีลักษณะเข้าทุกองค์ประกอบของสัญญา และไม่มีข้อบกพร่องขององค์ประกอบทุกข้อในทางกฎหมาย ทั้งไม่มีข้อบกพร่องในการแสดงเจตนา ซึ่งสัญญาจ้างทำของนี้ไม่ต้องทำตามแบบแต่อย่างใด สัญญาจ้างก่อสร้างโครงการ มาเอสโตร 39 เป็นสัญญาจ้างทำของจึงสมบูรณ์ใช้บังคับได้ เมื่อมีการทำสัญญาดังกล่าวไว้เป็นหนังสือ แม้จะเป็นโมฆะในลักษณะของสัญญาซื้อขายวัสดุอุปกรณ์งานโครงสร้างและสถาปัตยกรรมโครงการ มาเอสโตร 39 แต่เนื้อหาของสัญญานั้นยังอยู่และสมบูรณ์ในลักษณะของสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการ มาเอสโตร 39 ข้อสัญญาหรือข้อตกลงในการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการจึงยังคงมีอยู่ในรูปของหนังสือ สัญญาอนุญาโตตุลาการจึงมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ต้องตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 11 วรรคสอง นอกจากนี้ตามมาตรา 24 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "...และเพื่อวัตถุประสงค์นี้ (ซึ่งหมายถึงอำนาจของอนุญาโตตุลาการในการวินิจฉัยถึงความมีอยู่หรือความสมบูรณ์ของสัญญาอนุญาโตตุลาการ) ให้ถือว่าข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาหลัก เป็นข้อสัญญาแยกต่างหากจากสัญญาหลัก คำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการที่ว่าสัญญาหลักเป็นโมฆะหรือไม่สมบูรณ์จะไม่กระทบกระเทือนถึงข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ" ข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการในสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการ มาเอสโตร 39 ที่เป็นหนังสือนั้นยังมีอยู่ อนุญาโตตุลาการจึงมีอำนาจวินิจฉัยและทำคำชี้ขาดได้ และคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจึงชอบด้วยกฎหมาย สามารถบังคับได้ตามคำชี้ขาดนั้น ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 41 วรรคหนึ่ง, 43, 44 ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 122/2559 (ที่ถูก ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 112/2559) ข้อพิพาทหมายเลขแดงที่ 34/2561 และให้ยกคำร้องของผู้คัดค้านนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้คัดค้านฟังขึ้นพิพากษากลับ ให้ผู้ร้องชำระเงินจำนวน 7,839,155.52 บาท แก่ผู้คัดค้าน พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันเสนอ

ขอเรียกร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้ผู้ร้องคืนหนังสือคำประกันของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนรามอินทรา เลขที่ 57-42-2xxx-x ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2557 จำนวน 2,500,000 บาท แก่ผู้คัดค้าน ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ให้ยกคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของผู้ร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

องค์คณะ

ประเสริฐ นิชิโรจน์ · สุรทิน สาเรือง · กิตติพงษ์ ศิริโรจน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3918/2563>